

# ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

## ΕΝΟΤΗΤΑ 4<sup>Η</sup>: ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ 4<sup>ΟΥ</sup> ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΣΕΡΔΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΗ:



Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

---

**ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ**

| ΕΙΔΟΣ                       | ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕ                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ    | <b>Α. επιθετικές</b> : εισάγονται με τις αντωνυμίες : <b>που, ο οποίος, η οποία, το οποίο</b><br><br><b>Β. ελεύθερες</b> : εισάγονται με τις αντωνυμίες : <b>όποιος, όσος, ό,τι, οτιδήποτε, οσοσδήποτε, οποιοσδήποτε</b> |
| 2. ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ | Είναι <u>ελεύθερες</u> και εισάγονται με τα αναφορικά επιρρήματα : <b>όπου, όπως, όσο, όποτε, οπουδήποτε, οποτεδήποτε, οσοδήποτε κλπ.</b>                                                                                |

**Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**

| ΕΙΔΟΣ                                                     | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ:</b><br><br><b>Α) ΕΠΙΘΕΤΙΚΕΣ</b> | Εξαρτώνται από ένα όνομα το οποίο προσδιορίζουν ( <b>επιθετικός προσδιορισμός</b> )<br><br><b>1. Προσδιοριστικές ή περιοριστικές</b> (απαραίτητες για τον ακριβή προσδιορισμό ενός ουσιαστικού, από το οποίο δεν χωρίζονται με κόμμα)<br><br><b>2. Μη περιοριστικές ή προσθετικές</b> (όχι απαραίτητες για τον ακριβή προσδιορισμό ενός | <b>1.</b> Ο νεαρός ηθοποιός <b>που υποδύεται τον Οθέλλο</b> είναι εξαιρετικά ταλαντούχος.<br><br>(η <b>πληροφορία</b> που δίνεται από την αναφορική επιθετική πρόταση <b>είναι αναγκαία</b> για τη διάκριση του όρου που προσδιορίζει )<br><br><b>2.</b> Ο νέος ηθοποιός του θιάσου, <b>που γεννήθηκε στην Αμερική</b> , είναι |

Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

|                                                          |                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          | ουσιαστικού, από το οποίο χωρίζονται με κόμμα)                                                                                                                         | πολύ καλός .<br><br>( η αναφορική πρόταση είναι ανάμεσα σε 2 κόμματα, γιατί η <b>πληροφορία</b> που δίνει <b>δεν είναι απαραίτητη</b> για την αναγνώριση του όρου που προσδιορίζει )            |
| <b>ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ:</b><br><br><b>Β) ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ</b> | <b>Εξαρτώνται από ένα ρήμα και λειτουργούν ως υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο</b><br><br>Μπορεί να έχουν και τον ρόλο του ονοματικού ετερόπτωτου προσδιορισμού | <b>Όποιος κουράστηκε</b> ας φύγει.<br><br>Κάνε <b>ό,τι νομίζεις</b> .<br><br>Στη χώρα μας δυστυχώς είσαι <b>ό,τι δηλώσεις</b> .<br><br>Μην ξεχνάς τις συμβουλές <b>όσων νοιάζονται για σένα</b> |

| ΕΙΔΟΣ                           | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ                                                           | ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ                                          |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ</b> | Εξαρτώνται από ένα ρήμα και δηλώνουν <b>επιρρηματικές σημασίες :</b> |                                                     |
|                                 | <b>τόπο</b>                                                          | Κάθισε <b>όπου θέλεις</b>                           |
|                                 | <b>τρόπο</b>                                                         | Κανόνισε τις υποθέσεις σου <b>όπως νομίζεις</b>     |
|                                 | <b>χρόνο</b>                                                         | Λύσε το πρόβλημα <b>όποτε μπορείς</b>               |
|                                 | <b>ποσό</b>                                                          | Θα πληρώσω για τη δόση του δανείου <b>όσο μπορώ</b> |
|                                 | <b>συμφωνία- όρο</b>                                                 | Θα συμφωνήσω μόνο <b>όπως</b>                       |

Ν. Γλώσσα Β΄ γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

---

|  |            |                                                                           |
|--|------------|---------------------------------------------------------------------------|
|  |            | σού πρότεινα                                                              |
|  | εναντίωση  | Δε θα υποχωρήσουμε, όσο<br>κι αν μας πιέζουν                              |
|  | παρομοίωση | Τα φρόντισαν, όπως οι<br>βιολογικοί γονείς<br>φροντίζουν τα παιδιά τους . |

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ :** Η άκλιτη αναφορική αντωνυμία που είναι λάθος να αντικαθίσταται από το επίρρημα όπου , το οποίο χρησιμοποιούμε για να δηλώσουμε τον τόπο :

Π.χ. Ο άνθρωπος που βλέπεις είναι ο νέος μας γείτονας .

**Λάθος :** Ο άνθρωπος όπου βλέπεις ...

**Σωστό :** Όπου κι αν πήγαμε μας άρεσε.

|                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Βιβλιογραφία:</b> Ν. Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου , β. εκπ/κού , σελ. 56 - 58 και Συντακτικό της Νέας Ελληνικής, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου ΟΕΔΒ , σελ. 148 - 151 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### ΑΣΚΗΣΕΙΣ

**1.α.** Να συνθέσετε τις προτάσεις που ακολουθούν σε μια περίοδο που θα περιλαμβάνει μια κύρια και μια δευτερεύουσα αναφορική πρόταση β. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά την αναφορική που σχηματίσατε. (στο τετράδιο της Ν. Γλώσσας)

Π.χ. : Ένας κύριος μας επισκέφθηκε χθες. Ήταν φίλος του πατέρα μου .

Ο κύριος που μας επισκέφθηκε χθες ήταν φίλος του πατέρα μου.( αναφορική ονοματική επιθετική πρόταση , προσδιορισμός στη λέξη κύριος )

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

---

- Α)** Ο Γιώργος είναι ο πρόεδρος του σχολείου . Ο Γιώργος είναι μέλος της παρέας μας .
- Β)** Οι προβολές της φοιτητικής ταινιοθήκης στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία. Για την υλοποίησή τους συνεργάστηκαν οι πρωτοετείς του ΕΜΠ.
- Γ)** Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό τα εισαγόμενα απ' την Αμερική γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα. Αυτό αποδεικνύει η σχετική έρευνα της ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Δ)** Τους άρεσε πολύ το μάθημα της Ιστορίας. Έγινε με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Ε)** Η κοινή γνώμη απηύδωσε πια με την υπόθεση της λίστας Λαγκάρντ . Η υπόθεση αυτή απασχολεί τον Τύπο αρκετούς μήνες.
- Στ)** Η εκδήλωση έγινε στο πολιτιστικό κέντρο της ενορίας. Εκεί υπάρχει η κατάλληλη αίθουσα.

**2. Στις επόμενες προτάσεις ν' αντικαταστήσετε την αναφορική αντωνυμία που μ' ένα εμπρόθετο αναφορικό, κάνοντας τις αναγκαίες αλλαγές :**

Π.χ. : Το γραφείο που διαβάζω είναι πολύ μικρό .

Το γραφείο στο οποίο διαβάζω είναι πολύ μικρό .

**Α.** Το νησί που ζούμε είναι απ' τα ωραιότερα της χώρας.

.....

**Β.** Μερικοί φίλοι που παίζαμε μπάσκετ παλιά έχουν πια εξαφανιστεί.

.....

**Γ.** Η αιτία που ζήτησα να συναντηθούμε είναι το σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζω.

.....

**Δ.** Ο άνθρωπος που εμπιστεύτηκα τα μουσικά μου τελικά αποδείχτηκε αναξιόπιστος .

.....

**Ε.** Εκείνο που είμαι σίγουρος είναι ότι αυτή η ιστορία με τις λίστες και τα στικάκια θα συνεχιστεί .

.....

Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

---

**3 . Βρείτε το είδος και τον ρόλο των παρακάτω αναφορικών προτάσεων :**

**A.** Ο Γιάννης προσπάθησε όσο μπορούσε.

.....

**B.** Πάρε το βιβλίο όποιου συμμαθητή σου θέλεις.

.....

**Γ.** Όσοι είχαν δυνάμεις κολύπησαν στο παγωμένο ποτάμι.

.....

**Δ.** Όπως κι αν το διατυπώσουμε , δεν σας αρέσει.

.....

**4. Συμπληρώστε με ότι ή ό,τι :**

- Είπα ..... είχα να πω.
- Μην παριστάνεις .....δε με είδες.
- Και φέτος έγινε ..... γίνεται κάθε χρόνο.
- ..... λάμπει δεν είναι χρυσός .
- Υποψιάζομαι ..... ήταν εκεί.
- Μην κάνεις πάντα ..... είναι λάθος.
- ..... κι αν σου πω, δεν θ' ακούσεις.
- Ο κατηγορούμενος διακήρυξε ..... ήταν αθώος.

**5. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις με αναφορικές προτάσεις ή αντίστροφα, κάνοντας τις αναγκαίες αλλαγές :**

**A.** Δεν καταδικάστηκε κανείς απ' τους καταχραστές της δημόσιας περιουσίας.

.....

**B.** Όλοι όσοι αγωνίστηκαν μαζί μου για την ανατροπή της κατάστασης έδειξαν το θάρρος και την αυτοθυσία τους .

.....

**Γ.** Ευχαριστώ όσους συνεργάστηκαν μαζί μου σ' αυτό το δύσκολο έργο.

.....

**Δ.** Οι εκμεταλλευτές των αδυνάτων τιμωρούνται από τον νόμο.

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

---

.....

**Ε.** Οι κυβερνώντες εφαρμόζουν μέχρι στιγμής την εύκολη λύση της περικοπής μισθών και συντάξεων .

.....

**ΣΤ.** Με φωνή που έτρεμε τούς ζήτησε οικονομική βοήθεια.

.....

**Ζ.** Οι ποσότητες των προϊόντων που εξάγονται από τη χώρα μας σημείωσαν οριακή άνοδο .

.....

### ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

#### ΘΕΜΑ: Η ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΣΗΜΕΡΑ

##### **Κείμενο 1: Λένα Διβάνη: Σε είδα να διαλύεσαι, Ευρώπη(απόσπασμα, διασκευή)**

...Σύμφωνα με έρευνα του ευρωβαρόμετρου του 2013,οι Ευρωπαίοι, και ειδικά των φτωχότερων κρατών, νιώθουν πως η Ευρώπη δεν τους ακούει. Νιώθουν πως η ψήφος τους δεν **μετράει**. Πιστεύουν πως δεν αντιμετωπίζεται σωστά η κρίση, ότι δεν είναι εξασφαλισμένη ούτε η ειρήνη, ούτε η ελεύθερη κυκλοφορία, ενώ τα δικαιώματα –ο κόπος αιώνων- εξανεμίζονται.

Κανείς δεν νιώθει Ευρωπαίος πια. Δεν βλέπουμε για ποιο λόγο να ανήκουμε σ' αυτήν την ένωση που δεν είναι και τόσο ένωση, αφού γίναμε δύο στρατόπεδα. Οι πολίτες των πλουσίων χωρών που «βαρέθηκαν να δίνουν τα λεφτά τους στους **αχάριστους** φτωχούς» και κοιτάνε την πάρτη τους. Και οι φτωχοί που «βαρέθηκαν την περιφρόνηση και την αδηφαγία<sup>1</sup> των πλουσίων» φορτωμένοι προσφυγικά βάρη, χρέη και αμηχανία.

Νιώθουμε όλοι ότι μας κορόιδεψαν και αυτό κατέληξε στην **αποσάθρωση**<sup>2</sup> της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Δεν ανήκουμε στην ίδια οικογένεια, δεν μας έκαναν να το εμπεδώσουμε αυτό. Άρα, γιατί **να νοιαστούμε** που η Ελλάδα πνίγεται από τα χρέη και τις προσφυγικές ροές; Γιατί να ανησυχώ εγώ, ο Ολλανδός, που αιμορραγεί η Ελλάδα από τα νιάτα της για τρίτη

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

---

φορά μέσα στα τελευταία 100 χρόνια; (150.000 χιλιάδες πτυχιούχοι και διδάκτορες έφυγαν τα τελευταία χρόνια από τον τόπο τους χωρίς προοπτικές επιστροφής).

Το έχω πει πολλές φορές και θα το ξαναπώ: το μόνο πρόγραμμα που πραγματικά δούλεψε 100% για το δυνάμωμα και τον εμπλουτισμό της ευρωπαϊκής ταυτότητας είναι το πρόγραμμα Έρασμος. Τα παιδιά στριφογυρίζουν στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ανασαίνουν τον αέρα αυτού που γεννιέται, καταλαβαίνουν πίνοντας μπύρα ή κάνοντας μια εργασία μαζί ότι ο Γάλλος, ο Γερμανός, ο Πορτογάλος είναι ένας σαν κι αυτούς: μοιραζόμαστε τις ίδιες αξίες, μας περιμένει κοινό μέλλον για το οποίο οφείλουμε να δουλέψουμε όλοι μαζί. Αυτά τα παιδιά, που βγαίνουν τώρα στην επαγγελματική πιάτσα με δυσμενέστερες εργασιακές συνθήκες, αυτά πρέπει να μην αποξενωθούν, πρέπει να στηρίξουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα, αν θέλουμε να συνεχίσει να υπάρχει η Ευρώπη. Είναι αναγκαίο να δοθούν κονδύλια που θα δώσουν στα νιάτα μια αίσθηση ενότητας, αδελφότητας και κυρίως μέλλοντος.

Σήμερα, λοιπόν, ενώ η οικονομική κρίση και το Προσφυγικό είναι τα δύο τσουνάμια που μπορεί να μας πνίξουν, οι μικροί κλαιγόμαστε και οι μεγάλοι αδιαφορούν. Και η Ευρώπη μόνη της διαλύεται, αφού **υπονομεύτηκε** τόσο η ευρωπαϊκή ταυτότητα. Το αποτέλεσμα είναι πως ούτε να ψηφίσουν δεν θέλουν πια οι Ευρωπαίοι. Γιατί να ψηφίσουν; Ξέρουν εξ ενστίκτου ότι μια μικρή ομάδα τεχνοκρατών που υπερασπίζονται το χρήμα παίρνουν εν ψυχρώ αποφάσεις, διαισθάνονται ότι οι εκλογές είναι κάπως διακοσμητικές. Ε, λοιπόν δεν πάνε.

Οι μόνοι που πάνε να ψηφίσουν είναι οι εχθροί της Ευρώπης, οι λεπενιστές και οι φαρατζιστές και οι χρυσαυγίτες και το μαύρο όλης της ηπείρου. Αυτοί πάνε, γιατί θέλουν κάτι με πάθος και γι αυτό, ξέρετε, είναι επικίνδυνοι. Στα μαθήματα δημιουργικής γραφής λέμε στους μαθητές μας πως ο ήρωας που θέλει κάτι, αυτός μαγνητίζει όλα τα βλέμματα, ακόμα κι αν είναι κάθαρμο. Ε, λοιπόν, οι μόνοι που θέλουν κάτι και μαγνητίζουν τα 18χρονα είναι τα καθάρματα. Γιατί αυτό το κάτι είναι ακραίο, επικίνδυνο, αλλά καινούριο. Η υπόλοιπη Ευρώπη **αναδιπλώνεται**, παίρνει πίσω και τα μεγαλύτερα δώρα της πια, τα ανθρώπινα δικαιώματα, κάνει ένα δειλό βήμα μπρος, δύο βήματα πίσω. Η εικόνα της Ευρώπης είναι πλέον τα MAT που δέρνουν διαδηλωτές ακόμα και στην καρδιά της, τις

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

Βρυξέλλες, είναι τείχη που υψώνονται αφήνοντας τους κατατρεγμένους ικέτες απ' έξω – ποιον μπορεί να εμπνεύσει αυτό-; Η Ευρώπη κάθεται και βλέπει τον εαυτό της να ξηλώνεται σαν πουλόβερ . Ή όπως θα έλεγε ο Seamus Heany, «ρίχνει μόνο κάτι λίγες αστραπές ενώ αυτό που χρειάζεται είναι ένας κομήτης».

Πηγή : Protagon.gr, 3/3/16

**1.αδηφαγία:** α. η χωρίς όρια πολυφαγία. β. (μτφ.) πολύ μεγάλη απληστία

**2. αποσάθρωση:** (μτφ.)καταστροφή των θεμελίων (κοινωνικών και πολιτικών θεσμών)

**Λεπενιστές:** οπαδοί της Μαρί Λεπέν, ηγέτιδας του ακροδεξιού γαλλικού κόμματος

**Φαρατζιστές:** οπαδοί του Φάρατζ, πρώην ηγέτη του αγγλικού ακροδεξιού κόμματος που πρωτοστάτησε στην έξοδο της χώρας του από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνέχεια παραιτήθηκε

**Ο Σέιμους Χίνι (Seamus Heany)** ήταν Ιρλανδός ποιητής, ο οποίος πήρε το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1995

### ΕΡΓΑΣΙΕΣ

**1.** Στο διάγραμμα του κειμένου που ακολουθεί να εντοπίσετε ποιες από τις πληροφορίες που δίνονται είναι σωστές, παρουσιάζοντας τα στοιχεία μέσα από το κείμενο που τις επιβεβαιώνουν . Να εργαστείτε **σε ομάδες των 2 ατόμων:**

| Πληροφορία                                                                                     | Σωστό / Λάθος | Στοιχεία από το κείμενο |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------|
| Σύμφωνα με την αρθρογράφο, ένα θετικό στοιχείο της Ε.Ε. είναι η ενότητα των κρατών - μελών της |               |                         |
| Στο κείμενο υποστηρίζεται ότι η ευρωπαϊκή ταυτότητα είναι σήμερα πιο ισχυρή από ποτέ           |               |                         |
| Οι νέοι που συμμετέχουν                                                                        |               |                         |

Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

---

|                                                                                                                                   |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| στα ευρωπαϊκά προγράμματα μπορούν να αναγνωρίσουν τα κοινά στοιχεία που συνδέουν τους Ευρωπαίους                                  |  |  |
| Οι πλούσιες ευρωπαϊκές χώρες νοιάζονται και φροντίζουν για τις φτωχότερες                                                         |  |  |
| Το προσφυγικό είναι το μοναδικό πρόβλημα της Ελλάδας                                                                              |  |  |
| Οι πολίτες της Ευρώπης αδιαφορούν για τις ευρωεκλογές, διότι πιστεύουν ότι αγνοούνται κατά τη λήψη αποφάσεων από τα όργανα της ΕΕ |  |  |
| Το κείμενο είναι εντελώς απαισιόδοξο για το μέλλον της ΕΕ                                                                         |  |  |

2. Το έχω πει πολλές φορές ... και κυρίως μέλλοντος : Να βρείτε τον τρόπο ανάπτυξης των λεπτομερειών της παραγράφου, αφού διαχωρίσετε τα δομικά της μέρη

3 **α.** Ποια στοιχεία του κειμένου δικαιολογούν τον τίτλο του; Να τα καταγράψετε **β.** Υπάρχουν περιθώρια αισιοδοξίας, σύμφωνα με την αρθρογράφο; Αν ναι, ποια είναι αυτά;

4.**α.** Ποιος κίνδυνος επισημαίνεται στην τελευταία παράγραφο; **β.** Σε ποιους παράγοντες οφείλει την εμφάνισή του ;

5.Είστε **νέοι, πολίτες της Ενωμένης Ευρώπης**. Πιστεύετε ότι αξίζει να αγωνιστείτε για ένα **κοινό ευρωπαϊκό όραμα** και πώς το **φαντάζεστε** αυτό;

6. Νιώθουν πως...στρατόπεδα (1η παράγραφος): χωρίστε **τις προτάσεις** και διακρίνετε τα είδη των **δευτερευουσών** και τον **συντακτικό** τους ρόλο.

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

7. Συμπληρώστε τον πίνακα με τη βοήθεια του λεξικού, προσέχοντας ώστε η **συνώνυμη λέξη** που θα βρείτε να μπορεί να αντικαταστήσει χωρίς αλλοίωση του νοήματος τη λέξη του κειμένου :

| ΛΕΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ | ΣΥΝΩΝΥΜΗ | ΑΝΤΙΘΕΤΗ |
|---------------|----------|----------|
| μετράει       |          |          |
| να νοιαστούμε |          |          |
| αχάριστους    |          |          |
| καταλογίζω    |          |          |
| υπονομεύτηκε  |          |          |
| αναδιπλώνεται |          |          |

### Κείμενο 2 : Μαργαρίτης Σχοινάς, Ένα βραβείο για όλους, όχι για τις Βρυξέλλες

Αύριο το μεσημέρι στο Όσλο, οι εκπρόσωποι της επίσημης Ευρώπης θα παραλάβουν το βραβείο Νομπέλ Ειρήνης. Παρόλο που ο κάθε βραβεύόμενος θα συνοδεύεται στην τελετή μόνο από τριάντα προσκεκλημένους, οι πραγματικοί νομπελίστες δεν θα χωρέσουν στην αίθουσα. Οι τελικοί και **αποκλειστικοί** δικαιούχοι του βραβείου θα είναι οι πεντακόσια εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες. Παρόλο που πολλοί Ευρωπαίοι δεν βρίσκονται ακριβώς σε εορταστική διάθεση, υπομένοντας την πρωτοφανή οικονομική καταιγίδα που πλήττει την Ευρώπη από το 2008, οι συμβολισμοί του Νομπέλ Ειρήνης για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σήμερα πιο ισχυροί από ποτέ.

Πρώτον, υπερηφάνεια γιατί μέσα από τις στάχτες και την καταστροφή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η ενωμένη Ευρώπη **συμφιλίωσε** προαιώνιους εχθρούς που πολέμησαν επί αιώνες σε κάθε γωνιά της ηπείρου. Αλλά και γιατί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση όρθωσε τείχη **απόρθητα** στον **αυταρχισμό**, **κατοχυρώνοντας** τη δημοκρατία σε χώρες που τη στερήθηκαν για δεκαετίες.

Δεύτερον, ευθύνη γιατί όσα πετύχαμε μαζί όλοι οι Ευρωπαίοι δεν πρέπει να θεωρούνται **αυτονόητα**, ιδιαίτερα από τις νέες γενιές που γεννήθηκαν σε μια γαληνεμένη ήπειρο που δεν γνώρισε σύνορα, πόλεμο και αίμα, αλλά τις κοινοτικές επιδοτήσεις και τα προγράμματα Erasmus. Ευθύνη στην κοινωνία για **να μην ανατραπούν** κατακτήσεις δεκαετιών, ευθύνη και για τους ηγέτες της που -ειδικά στη σημερινή συγκυρία- αναμετρούνται με το ιστορικό μέγεθος των επιτευγμάτων των προκατόχων τους.

Τρίτον, ανατροπή του μύθου ότι η Ευρώπη δεν δικαιούται βραβεία και επαίνους, γιατί τάχα προκάλεσε την οικονομική κρίση. Η αλήθεια είναι ότι την κρίση τη γέννησε ένα **αχαλίνωτο** πάρτι ρευστότητας στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού σε συνδυασμό με την έλλειψη **εποπτείας** του τραπεζικού τομέα. Η Ευρώπη είναι κομμάτι της λύσης όχι η αιτία του προβλήματος. Δουλεύει εδώ και τέσσερα χρόνια για να σβήσει τη φωτιά στην περιφέρεια της Ε. Ε. και να κτίσει νέους κανόνες οικονομικής διακυβέρνησης που **θα θωρακίσουν** την Ευρώπη απέναντι σε κάθε παρόμοια μελλοντική απειλή.

## Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

---

Πουθενά αλλού δεν αισθάνεται κανείς εντονότερα την ταύτιση της Ευρώπης με την ειρήνη, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα όσο εκτός Ευρώπης, σε χώρες που θεωρούν την Ε. Ε. αξιακό πρότυπο προς μίμηση: «Θέλουμε να ζήσουμε ελεύθεροι, θέλουμε να ζούμε όπως ζουν στην Ευρώπη» κραύγαζε στην κάμερα του CNN η νεαρή Αιγύπτια, διαδηλώνοντας από την πλατεία Ταχρίρ.

Να γιατί αύριο η Ευρώπη θα βραβευθεί με το Νομπέλ Ειρήνης. Για όσα πέτυχε διαχρονικά αλλά και για όσα ακόμη συμβολίζει. Κι αν συχνά οι Ευρωπαίοι αυτομαστιγώνονται γιατί περιμένουν περισσότερα, ή διαφωνούν μεταξύ τους και εκφράζονται κακόφωνα, βαθιά μέσα τους κατανοούν ότι η προστιθέμενη αξία της **συλλογικής** πορείας είναι ασύγκριτα μεγαλύτερη από τους κινδύνους της μοναξιάς, ιδιαίτερα στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο σκηνικό της ανασφάλειας.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το Νομπέλ αύριο θα το μοιραστούμε όλοι μαζί, όχι μόνο οι επίσημοι με τα σκούρα κοστούμια.

Καθημερινή, 9/12/2012

### ΕΡΓΑΣΙΕΣ (σε ομάδες ανά 2 θρανία)

**1.α.** Ποια ευρωπαϊκά επιτεύγματα δικαιολογούν –κατά τη γνώμη του αρθρογράφου- την απονομή στην Ευρωπαϊκή Ένωση του Νομπέλ ειρήνης για το 2012 ;

**β.** Συμφωνείτε μαζί του ; Διατυπώστε και υποστηρίξτε με επιχειρήματα τη δική σας άποψη.

**γ.** Αφού μελετήσετε το πολυτροπικό κείμενο 4 της σελ. 66 του σχολ. βιβλίου και απαντήσετε στα ερωτήματα που το συνοδεύουν, να αναφέρετε αν έχουν επιβεβαιωθεί ή διαψευστεί σήμερα όσα υπαινίσσεται ο δημιουργός του.

**δ.** Μελετήστε επίσης το κείμενο 6, σελ. 72 του σχολ. βιβλίου και απαντήστε στην ερώτηση 1, σελ 73.

**2.** Είστε **νέοι, πολίτες της Ενωμένης Ευρώπης**. Πιστεύετε ότι αξίζει να αγωνιστείτε για ένα **κοινό ευρωπαϊκό όραμα** και **πώς το φαντάζεστε** αυτό; Για το κείμενο που θα γράψετε σε μορφή άρθρου, ώστε να δημοσιευθεί στη σχολική ιστοσελίδα, να λάβετε υπόψη σας τα συμπεράσματα και τους προβληματισμούς που προέκυψαν από όλα τα παραπάνω κείμενα.

**3 .** Να συμπληρώσετε τους πίνακες που ακολουθούν με τη βοήθεια του λεξικού ( προσέξτε τη σημασία των λέξεων μέσα στο κείμενο, ώστε **οι συνώνυμες που θα βρείτε να μπορούν να τις αντικαταστήσουν, χωρίς αλλοίωση του νοήματος** )

Ν. Γλώσσα Β' γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και  
Ευρωπαίοι πολίτες

---

| ΛΕΞΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ | ΣΥΝΩΝΥΜΗ |
|-------------------|----------|
| να μην ανατραπούν |          |
| αποκλειστικοί     |          |
| συμφιλίωσε        |          |
| κατοχυρώνοντας    |          |
| εποπτείας         |          |
| αυτονόητα         |          |

| ΛΕΞΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ | ΑΝΤΙΘΕΤΗ |
|-------------------|----------|
| απόρθητα          |          |
| αυταρχισμό        |          |
| αχαλίνωτο         |          |
| θα θωρακίσουν     |          |
| συλλογικής        |          |

4. Στις επόμενες περιόδους του κειμένου να διαχωρίσετε τις κύριες από τις δευτερεύουσες προτάσεις , να βρείτε το είδος των δευτερευουσών, καθώς και τον συντακτικό τους ρόλο :

Δεύτερον, το βραβείο συμβολίζει την ευθύνη, γιατί όσα πετύχαμε μαζί όλοι οι Ευρωπαίοι δεν πρέπει να θεωρούνται αυτονόητα, ιδιαίτερα από τις νέες γενιές που γεννήθηκαν σε μια γαληνεμένη ήπειρο που δεν γνώρισε σύνορα, πόλεμο και αίμα, αλλά τις κοινοτικές επιδοτήσεις και τα προγράμματα Erasmus.

«Θέλουμε να ζήσουμε ελεύθεροι, θέλουμε να ζούμε όπως ζουν στην Ευρώπη» κραύγαζε στην κάμερα του CNN η νεαρή Αιγύπτια από την πλατεία Ταχρίρ.